

Информација о актуелној епидемиолошкој ситуацији грознице Западног Нила на територији Републике Србије у 2024. години

36. недеља (2–8. септембра 2024. године)

На основу података достављених Институту за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут” на територији Републике Србије до 2.9.2024. године регистровано је 36 аутохтоних случајева оболевања од грознице Западног Нила у хуманој популацији. Пријављени случајеви су са територије: Града Београда (осам случајева), Јужнобанатског (шест случајева), Подунавског (четири случаја), Јужнобачког (шест случаја), Средњебанатског (три случаја), Западнобачког (два случаја), Севернобачког (један случај), Браничевског (један случај), Мачванског (један случај), Рашког (један случај), Севернобанатског (један случај), Косовског (један случај) и Шумадијског (један случај) округа. Од укупног броја оболелих 24 особа је мушког пола, док је 12 женског. Просечна старост оболелих је 59 година.

Такође, на територији Мачванског округа регистрован је и један случај грознице Западног Нила са вероватним местом заражавања у Грчкој.

У сезони надзора 2024. године, до 5.9.2024. године, у државама Европске уније (ЕУ) и Европске економске заједнице (ЕЕЗ) пријављена су 382 случаја оболевања од грознице Западног Нила у хуманој популацији, и то у: Грчкој (112), Италији (134), Шпанији (18), Француској (12), Мађарској (31), Аустрији (18), Румунији (44), Хрватској (шест), Немачкој (три), Бугарској (два) и Турској (два). Ван ЕУ/ ЕЕЗ случајеви ГЗН се региструју и у Албанији (23) и Северној Македонији (један случај).

Грозница Западног Нила је сезонско обољење које се преноси убодом зараженог комарца. Главни вектор, односно преносилац вируса Западног Нила је *Culex pipiens*, врста комарца која је одомаћена и код нас. Сезона трансмисије вируса Западног Нила у Србији уобичајено траје од јуна до новембра месеца.

У циљу смањења ризика од заражавања вирусом Западног Нила, препоручује се примена мера личне заштите од убода [комараца](#), и то:

- Употреба репелената на откривеним деловима тела приликом боравка на отвореном.
- Ношење одеће дугих рукава и ногавица, светле боје.
- Препоручљиво је да одећа буде комотна, јер комарци могу да убадају кроз припијену одећу.
- Избегавање боравка на отвореном у периоду најинтензивније активности комараца – у сумрак и у зору.
- Употреба заштитне мреже против комараца на прозорима, вратима и око кревета.

- Редуција броја комараца у затвореном простору.
- По могућству боравак у климатизованим просторима, јер је број инсеката у таквим условима значајно смањен.
- Избегавање подручја са великим бројем инсеката, као што су шуме и мочваре.
- Смањење броја комараца на отвореном где се ради, игра или борави, што се постиже исушивањем извора стајаће воде. На тај начин смањује се број места на које комарци могу да положе своја јаја. Најмање једном недељно треба испразнити воду из саксија за цвеће, посуда за храну и воду за кућне љубимце, из канти, буради и лименки. Уклонити одбачене гуме и друге предмете који могу да прикупљају воду.
- У случају путовања у иностранство, поготово ако се ради о тропском и субтропском подручју, обавезно се придржавати свих наведених мера превенције.
- У случају појаве било каквих симптома који су компатибилни са неуроиназивним обликом болести, одмах се јавити изабраном лекару.

Грозница Западног Нила Мере личне заштите

Најлакши и најефикаснији начин превенције болести изазване вирусом Западног Нила је спречити убуд комарца.

- Носити комотну одећу светлих боја, дугих рукава и ногавица, јер комарци убадају кроз прилијену одећу.

- Током боравка на отвореном дању и ноћу користити репеленте за кожу!
- Наносити репелент само на отворене делове тела!
- Користити само регистроване репеленте* чије су активне супстанце *N, N-diethyl-m-toluamid*, гераниол, уље лаванде, итд!
- Креме са УВ заштитним фактором, нанети пре репелента!
- Увек пратити упутство произвођача!
- Не наносити репелент на кожу испод одеће!

- Не користити репелент код новорођенчади млађе од два месеца старости, већ их обући у одећу дугих рукава и ногавица, а колиџа, кречце и носиљке заштитити мрежама за заштиту беба од комараца!
- Родитељи, нанесите репелент на своје шаке па затим на лице вашег детета!
- Не наносити репелент на шаке, уста, очи и оштећену/иритирану кожу детета!
- Пратити упутство произвођача када се наноси репелент на кожу деце!

Заштитите просторије од комараца!

- Избегавати боравак на отвореном у време најинтензивније активности комараца – у сумрак и зору.
- Избегавати подручја са великим бројем инсеката, као што су шуме и мочваре.
- Најмање једном недељно испразнити воду из саксија за цвеће и посуда за храну за кућне љубимце.
- Уклонити непотребне посуде које се пуне кишницом као што су дугогуме, боце и лименке из дворишта!
- Све посуде са водом на отвореном морају бити затворене поклопцем, јер комарци легу јаја у стајаћим водама.

- Боравите у климатизованим просторијама са затвореним вратима и прозорима или у просторијама са постављеним комарцима /заштитним мрежама против комараца на вратима и прозорима!
- Користити заштитну мрежу око кревета када:
 - просторија није климатизована,
 - просторија нема комарнике,
 - спавате на отвореном!

* Репеленти уписани на „Привременој листи Биолошких производа“, Министарства за заштиту животне средине Републике Србије (www.biodiversity.gov.rs/organizacija/sekcijski/ekolozi/srpski/biolozi/zivotnom-sredinom/odmerenje-sa-hemikalije/informacije/sa-hemikalije-biolozne-proizvode/tuclidni-proizvodi)

www.batut.org.rs

У циљу тачног информисања Институт за јавно здравље Србије ће у складу са актуелном епидемиолошком ситуацијом, као и до сада, јавност информисати путем званичне веб стране (www.batut.org.rs) и средстава јавног информисања.